

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ

TARİH
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Yerel Tarih Araştırmaları	TAR484	8	3 + 0	5,0	Seçmeli
Birim Bölüm	Tarih - Lisans (yüz yüze)				
Amaç	Bu dersin amacı, öğrencilerin yerel tarih araştırmalarının yöntem ve tekniklerini öğrenerek, belirli bir bölgenin tarihî gelişimini derinlemesine inceleyebilme becerisi kazanmalarını sağlamaktır. Öğrenciler, arşiv belgeleri, sözlü tarih ve saha çalışması gibi kaynakları kullanarak özgün tarihi veriler toplayıp analiz etmeyi öğreneceklerdir. Ayrıca, yerel tarih bilincini geliştirerek, bölgesel kimlik ve kültürün tarih içindeki yerini kavramaları hedeflenir.				
Ders İçeriği	Bu ders, yerel tarih araştırmalarının önemi ve tarih bilimine katkılarını tanıtmakla başlar. Yerel tarih kavramı ve yerel tarihçilik biliminin temel özellikleri açıklanır. Ders kapsamında bölgesel tarih ile genel tarih arasındaki ilişki ele alınır. Yerel tarih araştırmalarında kullanılan temel kaynak türleri tanıtılır. Arşiv belgeleri, resmi kayıtlar ve nüfus defterleri incelenir. Sözlü tarih yöntemlerinin yerel tarih çalışmaları için önemi üzerinde durulur. Saha araştırması yapma teknikleri ve gözlem yöntemleri öğretilir. Yerel tarih çalışmasında etnografik yaklaşımlar anlatılır. Dönemsel olarak yerel tarih yazımının Türkiye'deki gelişimi incelenir. Osmanlı döneminden Cumhuriyet dönemine kadar yerel tarih kaynaklarının çeşitliliği ele alınır. Yerel tarih çalışmasında kullanılabilecek harita ve coğrafi bilgiler tanıtılır. Yerel arşivlerin yapısı, içerikleri ve erişim yöntemleri öğretilir. Ders süresince yerel tarih araştırmalarında karşılaşılan zorluklar ve çözümleri tartışılır. Yerel tarih yazımında kaynak eleştirisi yöntemleri üzerinde durulur. Sözlü tarih görüşmelerinin planlanması, kaydedilmesi ve analiz edilmesi anlatılır. Öğrencilere yerel tarih çalışmaları için röportaj teknikleri öğretilir. Yerel tarih araştırmalarında etik kuralların önemi vurgulanır. Araştırma projelerinde doğru veri toplama ve kayıt tutma teknikleri aktarılır. Yerel tarih çalışmaları için kullanılabilecek dijital kaynaklar tanıtılır. Ders kapsamında Türkiye'nin farklı bölgelerinden yerel tarih araştırması örnekleri incelenir. Öğrenciler kendi seçtikleri bir yerel alan üzerine araştırma yapmaya teşvik edilir. Yerel tarih araştırmalarında kullanılan bibliyografya oluşturma yöntemleri anlatılır. Ders boyunca çeşitli yerel tarih makaleleri ve monografılar okunur ve tartışılır. Yazılı kaynakların yanı sıra mimari eserler, mezar taşları ve anıtlar da yerel tarih verisi olarak değerlendirilir. Yerel tarih araştırmalarında fotoğraf, gazete ve dergi gibi matbu kaynakların kullanımı öğretilir. Bölgesel müzeler ve kültür merkezlerinin yerel tarih açısından önemi açıklanır. Ders, yerel tarih çalışmalarının bölgesel kimlik ve kültür üzerindeki etkilerini tartışır. Yerel tarih araştırmalarının toplumsal hafızanın korunmasındaki rolü üzerinde durulur. Tarihsel olayların yerel düzeyde nasıl algılandığı ve yorumlandığına ilişkin örnekler verilir. Yerel tarih yazımında dil ve anlatım teknikleri öğretilir. Öğrencilerden saha çalışmalarını rapor haline getirmeleri istenir. Araştırma sonuçlarının sunumu ve bilimsel yazım kuralları anlatılır. Yerel tarih alanında yapılmış önemli akademik çalışmalar tanıtılır. Bölgesel tarih konferansları ve sempozyumları takip edilerek katılım önerilir. Yerel tarih projeleri için finansman kaynakları ve başvuru yöntemleri öğretilir. Dijital ortamda yerel tarih arşivlerinin oluşturulması ve kullanımı tartışılır. Dersin uygulamalı kısmında saha gezileri ve yerel kaynak ziyaretleri düzenlenir. Öğrenciler, yerel tarih araştırmaları kapsamında çeşitli veri toplama yöntemlerini uygularlar. Ders sonunda öğrencilerin yerel tarih konusunda eleştirel düşünme ve analiz yapma becerileri gelişir. Genel olarak ders, öğrencilerin kendi bölgelerinin tarihini derinlemesine inceleyerek tarih bilimine katkıda bulunmalarını hedefler.				
Ders Kaynakları	ÇALIŞMA ESERLERİ, Ali Yıldırım – Tarih Araştırmalarında Yöntem, Alistair Thomson – Moving Stories: Migration and Oral History, Ayşe Gül Altınay – Sözlü Tarih ve Toplumsal Bellek, Barbara Tuchman – Practicing History, Cahit Telci – Arşiv Belgeleriyle Yerel Tarih Okumaları, Carol Kammen – On Doing Local History, Cem Emrence – Osmanlı'da Mahalle ve Kimlik, Cemel Kafadar – Tarih ve Toplum, David E. Kyvig & Myron A. Marty – Nearby History: Exploring the Past Around You, Dipesh Chakrabarty – Provincializing Europe, Doğan Avcıoğlu – Türkiye'nin Düzeni, Elizabeth Tonkin – Narrating Our Pasts, Enver Konukçu – Mahalle: Osmanlı'da Toplumsal Yapı ve Yerel Kimlik, Eric Hobsbawm – The Invention of Tradition, Feyza Çoruhlu – Yerel Kültürlerin İzinde, Fikret Sarıcaoğlu – Osmanlı'da Arşiv ve Yerel Kayıtlar, Graham Smith – Doing Oral History, Halil Berktaş – Tarih ve Toplum Yazıları, Halil İnalçık – Osmanlı'da Toplum ve Ekonomi, Hamit Pehlivanlı – Yerel Tarih ve Araştırma Yöntemleri, Hikmet Özdemir – Yerelden Küresele Tarih, Hülya Canbakal – Osmanlı'da Toplumsal Tarih, İbrahim Ethem Atınur – Yerel Tarihin Kaynakları, Kemal Karpas – Osmanlı'dan Günümüze Kimlik ve Siyaset, Ludmilla Jordanova – History in Practice, M. Metin Hülagü – Yerel Tarih Yazımı Üzerine, Martha Howell & Walter Prevenier – From Reliable Sources: An Introduction to Historical Methods, Mehmet Yavuz Erler – Yerel Tarih Araştırmaları, Murat Çulcu – Anadolu'nun Yerel Tarihi, Mustafa Akdağ – Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi, Osman Köse – Tarihi Belgeler Işığında Yerel Tarih, Ömer Turan – Sözlü Tarih ve Anlatı, Robert Perks & Alistair Thomson – The Oral History Reader, Simon Gunn – History and Cultural Theory, Süleyman Beyoğlu – Osmanlı Yerel İdareleri, Taha Toros – Adana Basını Tarihi ve Yerel Kültür, Thomas Cauvin – Public History: A Textbook of Practice, Yılmaz Kurt – Osmanlı'da Kırsal Hayat, Yusuf Halaçoğlu – Osmanlı'da Etnik Yapı				

Hafta	Konu
1	Öğrencilere yerel tarih dersinin Konusu Amacı ve Sınırları Hakkında Bilgi verilmesi, Yerel tarihin tanımı
2	Yerel Tarih alanında yapılan araştırmaların tanıtılması, bir literatür denemesi
3	Tarihin alanı üzerinde bir gezinti makro alanlardan yanı başımızdaki tarihe yerel tarihin boyutları
4	Türkiye’de ve dünya’da yerel tarih çalışmalarının tarihçesi
5	Yerel tarihin izlerinin peşinde ve öykü anlatma; tarihsel izleri bulmak, tarihsel izlerin kullanımı, becerilerin edinilmesi, algıların keskinleştirilmesi
6	Yerel tarih araştırmalarında kaynak sorunu yayınlanmış belgeler, kitaplar ve makaleler, yüksek lisans doktora tezleri, gazeteler, resmi belgeler, ephemera, ticaretle ilgili tarihçeler, şehir rehberleri, haritalar
7	Yayınlanmamış belgeler arşivler ve yazma koleksiyonları, yayınlanmamış kayıtların bulunması ve kullanılması, nüfus sayımı kayıtları, yerel kayıtlar
8	Ara Sınav
9	Fotoğraf ve yerel tarih, fotoğrafı okumak ve yorumlamak, yanı başımızdaki görsel malzeme kaynağı
10	Sözlü tarih çalışmaları ve yerel tarih; Yaşam öykülerinden yerel tarihe, tarihin yaşayan tanıkları
11	Yerel tarih ve halkbilim, giyim kuşam-geleneksel mutfak kültürü, geleneksel sporlar, etnomüzikoloji, yöresel müzik ve halkoyunları, etnobotanik, gelenek ve görenekler, geleneksel el sanatları, halk edebiyatı, yerel tarih ve dil bilim
12	Tarihi kent dokularının yaşatılması ve geliştirilmesi, yerel tarih ve kent tarihi müzelerine doğru
13	Yerel tarihin bir öğretim yaklaşımı olarak tarih derslerinde kullanımı
14	Bir yerel tarih çalışması hazırlama programı denemesi.
15	Dünyadaki Meşhur Yerel Tarihçiler
16	Yarıyl Sonu Sınavı

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	14	3
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	14	3
Önceden planlanmış özel beceriler	Özel Destek / Yapısal Örnekler	14	2
Önceden planlanmış özel beceriler	Rol Yapma / Drama	12	1
Ara Sınav 1		1	1
Kısa Sınav 1		1	1
Final		1	1
Ders İş Yüğü:		127	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		4,98	

Program Çıktıları	
1	Tarihi olayları anlamak için kronolojinin ve salt anlatının yeterli olmayacağını, farklı bilim dallarının sağlayacağı imkânlardan yararlanmak gerektiğinin farkına varmıştır.
2	Alanıyla ilgili yapılmış herhangi bir araştırmanın özgün ve bilimsel yeterlilikte bir çalışma olup olmadığı tayin edebilir.
3	Tarih disiplini ile ilgili konularda uzman ya da bilgisi olmayan dinleyicileri bilgilendirir, onlara elde ettiğİ bulgularla ilgili düşüncelerini açık bir biçimde yazılı ve sözlü olarak ifade eder.
4	Sosyal bilimlerin sağladığı metodolojik ve kuramsal imkanları kullanarak tetkik, tahlil ve teşhis yapabilme yeteneğine sahiptir.
5	Sahasıyla ilgi çalışmaları yetkin bir şekilde ve inisiyatif kullanarak yapabilir.
6	Araştırmaları esnasında karşılaşılabileceğİ engelleri nasıl aşacağını bilir ve çözümleri uygular.
7	Çalışmaları sırasında bilimsel ahlaki değerleri bir an olsun unutmadan, bunlara sadık kalır.
8	Tarihçinin sürekli çalışması ve sahasıyla ilgili yayınları takip etmesi gerektiğinin bilir. Bunları takip ederken, yeni gelişmelerden ve varılan bilimsel sonuçlardan haberdar olur. Bu sayede bilimsel heyecanını sürekli canlı tutar ve akademik körelmeye maruz kalmaz.
9	Çalışmalarının sonuçlarının sadece meslektaşlarına değil, çeşitli toplumsal kesimlere de ulaşmasını sağlar.
10	Ülkenin kültürel, medeni ve milli varlığının gelişmesi için bu sonuçları azami ölçüde kullanır.
11	Bir sosyal bilimci olduğunun farkında olarak toplumla bağlarını hem mesleki, hem de insani anlamda güçlü tutar.
12	Kaynak dillerini bilir. Tarih alanında yapılmış güncel araştırmaları takip ederek yeterli düzeyde anlayabilir ve meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmayı amaç edinir.
13	Tarih alanının gerektirdiğİ bilgisayar yazılımı ve donanımı bilgisine sahiptir; bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.
14	Tarih metodolojisini kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama ve sentez yapma becerilerine sahiptir ve alanıyla ilgili çalışmaları bağımsız veya ortak çalışma olarak yürütebilir.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)														
Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14
Öğrenci, yerel tarih kavramını tanımlar ve genel tarih içerisindeki yerini analiz eder.	3	4	5	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3
Öğrenci, arşiv belgeleri, sözlü tarih ve saha çalışmaları gibi yerel tarih araştırma yöntemlerini etkin biçimde uygular.	4	3	4	3	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5
Öğrenci, seçtiğİ bir bölgenin tarihî gelişimini belgeler ve kaynaklarla destekleyerek ortaya koyar.	4	5	4	5	3	4	3	4	3	4	5	4	5	4
Öğrenci, yerel tarih çalışmaları sırasında karşılaştığı verileri eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.	5	4	5	4	5	4	3	4	5	4	3	4	5	4
Öğrenci, yerel tarih bilgisini toplumsal hafıza, kimlik ve kültürel miras bağlamında yorumlayabilir.	3	4	5	4	3	4	3	4	3	4	5	4	5	4
Ortalama Değer	3,8	4	4,6	3,8	3,8	4	3,4	4	3,8	4	4,2	4	4,6	4

